

– багато традиційних форм та методів навчання застаріли, тому педагогу у своїй діяльності необхідно запроваджувати інноваційні методи та форми, займатися дослідницькою роботою, експериментувати;

– сучасна система перепідготовки педагогічних працівників не спроможна забезпечити потребу в безперервній освіті, тому кожен з них зобов'язаний сам підтримувати свій професійний і особистісний розвиток, підвищувати педагогічну майстерність [2; 4].

Отже, оволодіння педагогом навичками самоменеджменту допоможе йому ефективно здійснювати професійну діяльність. Методи та прийоми самоменеджменту сприятимуть успішно вирішувати різноманітні професійні та особистісні проблеми, навчитися володіти собою, визначати і формулювати чіткі особисті цілі та цінності, займатися саморозвитком, доцільно використовувати час, здійснювати вплив на дітей.

Самоменеджмент є основним засобом підвищення творчого потенціалу педагога, оскільки забезпечує його творчу активність у професійній діяльності через самоорганізацію, самокерівництво та самоуправління.

Подальші дослідження доцільно спрямовувати на розвиток творчого потенціалу майбутніх учителів під час навчання у вищих закладах освіти.

Література

1. Главацька О. Л. Менеджмент соціальної роботи: теорія та практика : навчально-методичний посібник / О. Л. Главацька. – Тернопіль : Вектор, 2015. – 616 с.

2. Крижко В. В. Теорія та практика менеджменту в освіті : навчальний посібник / В.В. Крижко. – Запоріжжя : Просвіта, 2003. – 270 с.

3. Лукашевич Н. П. Теория и практика самоменеджмента : учебное пособие / Н.П. Лукашевич. – [2-е изд., испр.]. – К. : МАУП, 2012. – 360 с.

4. Пермінова Л. А. Засоби формування навичок самоменеджменту майбутнього педагога / Л. А. Пермінова // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. – Випуск 65. – Херсон : ХДУ, 2014. – С. 413-418.

УДК 37.7458 (438)

Глушко О. З.

молодший науковий співробітник
відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України
glushko.oks74@gmail.com

ПІДВИЩЕННЯ ПРЕСТИЖНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФЕСІЇ, ПОСИЛЕННЯ МОТИВАЦІЇ ЩОДО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЯК ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ

У сучасних умовах реформи системи освіти в Україні й реалізації Концепції «Нова українська школа» все більшого значення набуває вивчення тенденцій розвитку освіти за кордоном. Саме досвід Польщі – за результатами міжнародного оцінювання PISA освітні досягнення польських школярів визнані одними із найкращих у порівнянні з іншими учнями країн Європейського Союзу – є для нас цікавим.

Підвищення престижності педагогічної професії, сприяння якісній роботі та забезпечення належних умов для її здійснення є пріоритетами у діяльності Міністерства національної освіти Польщі. Зокрема, для реалізації цих планів розробляються дієві механізми заохочення роботи молодих вчителів, зацікавлених у вдосконаленні педагогічної майстерності. Для посилення механізмів мотивації щодо професійного розвитку молодого вчителя планується впровадження нової доплати за стажування «на старт». Згідно з нововведенням, вчитель-стажер у період стажування на ступінь вчителя-контрактника має право двічі отримувати виплату в розмірі 1 тис. злотих. Доплата буде виплачуватися на першому та другому році стажування.

Починаючи з 2017 р., Уряд реалізує ідею постійного й стабільного зростання заробітної плати вчителів. Бюджетний Закон передбачає, що зарплати вчителів зростатимуть упродовж трьох років і збільшаться на 16 %. У 2019 р. Міністерством національної освіти Республіки Польща разом з Інститутом освітніх досліджень і при активній співпраці з профспілками ведеться робота щодо внесення змін на рівні Закону в існуючу систему оплати праці вчителів. А саме, було визначено необхідність перегляду положень, що стосуються додаткової оплати праці за проведення виховної роботи. Відмічається необхідність збільшення фінансування тим вчителям, які проводять різноманітні заходи, спрямовані на індивідуальний розвиток кожного учня, на розвиток його інтересів і захоплень. Запропоновано встановити для всіх вчителів, яким було доручено виховну роботу, мінімальний розмір доплати за виконання виховної функції в школі. Зазначимо, що вчителі в Польщі отримують низку різноманітних надбавок, це так звана «чотирнадцятка», а саме: надбавка за вислугу років, надбавка за відмінну працю, надбавка за умови праці, надбавка за працю у вечірні години, надбавка за наставництво над вчителем-стажером тощо. Необхідно вказати, що органи місцевого самоврядування в Польщі мають суттєвий вплив на формування оплати праці вчителів. Зокрема, вони визначають розмір частини доплат до основної заробітної плати, яка гарантована «Картою вчителя» (Karta Nauczyciela) і мають компетенцію й фінансові можливості збільшувати мінімальні суми доплат, зазначені в нормативних документах. Відповідно до Положення «Карти вчителя», для вчителів встановлена гарантована державою мінімальна заробітна плата, виплата та регулювання доплат знаходиться в компетенції місцевих громад.

Міністр національної освіти Республіки Польща п. Анна Залевська поділяє думку освітян, включаючи профспілки, що нинішня система оплати праці вчителів потребує термінових змін. Це має бути чіткий механізм, що мотивує найкращих вчителів працювати в школі. Отже, питання масштабного і системного збільшення заробітної плати вчителям визнано пріоритетним.

Виклики, з якими стикається польська система освіти, вимагають спільних зусиль та співпраці як на рівні місцевих громад, директорів та вчителів, так і на рівні профспілок, громадських діячів, і нарешті батьків і учнів. Важливою складовою для подальшого успішного розвитку шкільної освіти й переходу на більш якісний рівень є активний, інноваційний,

вмотивований вчитель, який постійно вдосконалюється в професії.

УДК 37.022

Гнатюк Ю. В.
заступник директора
Тернопільського комунального
методичного центру
науково-освітніх інновацій та моніторингу
gnatukula1@gmail.com

«МЕТОДИЧНИЙ НАВІГАТОР» ЯК ОДНА З ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ РОБОТИ З ПЕДАГОГАМИ

У Законі України «Про освіту» сказано, що розвиток освіти повинен базуватися на використанні нових прогресивних концепцій, впровадженні в освітній процес сучасних педагогічних технологій та науково-методичних досягнень, на відмові від авторитарної педагогіки; закріплено право вчителя на вибір методів, засобів і організаційних форм навчання.

Щоб здійснити цей вибір, учитель має бути добре поінформованим про досягнення педагогічної науки і практики в методиці викладання шкільних предметів.

Уже давно ввійшли в практику роботи вчителів уроки з активними формами навчання. А зараз усе популярнішим стає інтерактивне навчання. І вже нікого з учителів не треба переконувати в тому, що основою розвитку творчої особистості учня є створення ситуацій активного пошуку, здогадів, роздумів, дискусій, розв'язання протиріч. Урок без таких методів – це урок учорашнього дня.

Так само і в методичній роботі. Зараз ми намагаємося проводити менше таких методичних заходів, під час яких один або кілька вчителів читають переписаний із журнальної статті текст, а інші – сидять і займаються своїми справами. А більше практикуємо нетрадиційні форми методичної роботи, з використанням інтерактивних методик.

Більшість наших учителів намагається впроваджувати в практику своєї роботи інтерактивні технології. Однак при цьому виникають певні труднощі (особливо в тих учителів, які давно були на курсах підвищення кваліфікації):

- Не завжди вдало дібрано конкретні технології до навчального матеріалу.
- Не всі вчителі готові змінити свою роль з того, хто подає інформацію, на організатора навчальної діяльності.
- Деякі вчителі зовсім не бажають відмовлятися від традиційних методик і запроваджувати інноваційні.

Керуючись гаслом «Починаю з себе!», задля ознайомлення вчителів з інтерактивними методиками, вироблення в них позитивного ставлення до інтерактивних технологій навчання, зацікавлення в їх використанні, варто проводити методичні заходи для вчителя сучасної школи.

З метою впровадження інноваційних форм роботи з педагогами було розроблено «Методичний навігатор». Структура і зміст такого заходу має свої